

Teol. 3107

*Resparcatu Bened. Anacitis de dispo-
sitionibus a gratiam iustificanti.*

Biblioteka Jagiellońska

stdr0004700

QVÆSTIO

DE

DISPOSITIONIBVS

Ad Gratiam iustificantem.

Ex Angelici Doctoris 1. 2. Quæst. 112.

Permissu

*Magnifici & Adm. Reuerendi Patris Domini
Danielis Sigonij S. Th. Doctoris & Professoris,
Canonici Cracouiens. Vniuersitatis Cracou:
Rectoris vigilantissimi.*

Præsidente

*Adm. Reueren: Patre, D. Martino Campio Vado-
uio, S. Th. Doctore & Professore, Ecclesiæ Collegia-
tæ S. Floriani Præposito, ac Theologicæ Facul-
tatis Decano, Præceptore obseruandiss.*

*P. BENEDICTO ROSPARCARIO S. Th. Bac-
calaureo, Penitentiario in Ecclesiâ Cathedr: Cracou.
Ad disputandum Proposita.*

*In Lectorio DD. Theologorum, Anno Domini,
M. DC. XXIX. Mensis Februarij*

Dic 12 Hora 14

Ad insignia Perillustris & Adm. Reuerendi
Domini IOANNIS FOXII,
Archidiaconi Crac.

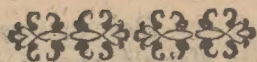

39308

Quisquis erat gemino iunxit qui fœdere falces,
Atq; tibi FOXI hæc symbola prima dedit.
Virtuti ille tuæ nihil impenetrabile sensit,
Publica quo tandem flagitat utilitas.
Nec tua hebet tantis prudentia mollibus, vlla
Cum geminas falces, vis hebetare nequit.

M. Iacobus Vitellius.

Vni hinc hinc talia præstita sunt bonæ Messor
Vnde pro multis sufficit soleris
Diuine falces se gerunt diuini illi

Perillustri & Adm. Reuerendo Domino,

D. IOANNI FOXIO,
I. V. D. Protonotario Apostolico,
Archidiacono Crac: Scholastico
Scalmirieñ. Domino, & Patrono
colendissimo.

FELICITATEM PERPETVAM.

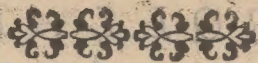
VGVS TISSIMVM illud donum, di-
 uinitus homini concessum, quod gratiam
 Dei nuncupamus, Perillustri & Admo-
 dum R. D. non solum habet vim, animarum
 nostrarum maculas omnes delendi; vulne-
 raq; earum per peccatum inflicta sanandi:
 sed etiam candidiores niue, nitidiores lacte,
 rubicundiores ebore antiquo, sapphiro pulchriores, efficiendi. Hac
 enim gratia diuina, anima inhaerens, eam non solum Deo gratam
 reddit, sed etiam diuina natura consortem facit. Hac sola est, quae
 inter filios Dei, & filios diaboli, discernit: quae Deum placat, &
 homines suo creatori conciliat. Hac est, quam nobilissimus omni-
 um virtutum comitatus, dum anima diuinitus infunditur, vndi-
 quaq; circumfusae, ambit. Hac est vestis nuptialis, homini exi-
 mium honorem impartiens, ut in summi regis conuiuium admit-
 tatur. Hac est, indumentum iustitiae, & vestimentum salutis,
 quo anima tanquam sponsa decorata corona, & ornata monilibus cir-
 cumdatur.

cum datur. Hec est, semen Dei, ex quo enascuntur suauissimi fructus Spiritus sancti. Hec est, aurum ignitum & probatum, quod animum hominis, caelestium diuitiarum thesauris, locupletat. Hec est, calculus ignitus, qui à peccatis animam pœnitentis purificat, & sanctificat. Hec est, limpidissimus fons aqua salientis in vita æternam; ad quem fontem inuitat *Isaias*. Omnes sitiētes venite ad aquas, & qui non habetis argentum, properate. Ad quē, profectò salutare ac diuinum fontem, quibus, & qualibus passibus sit accedendum, ac properandum, hac quaestio abundè edocet: quam Tuo nomine Perillustis & Adm. R. D. insignitam ac illustratam, lubens offero. Sperans fore, ut hunc paruum laborem, ex propensa voluntate profectum, & è pœnitentiaria, Tua liberalitate fundata, & dotata, in publicum certamen prodeuntem, solita benignitate excipias: simulq; gratias Deo prepotenti ago, quod eius gratia protegente & dirigente, legatione, & ab Illustrissimo ac Reuerendissimo Domino Ioanne Wezyk, Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, ac Regni Polonia Primatē, primog; Principe; & à Clero totius Prouincia nomine, commissa; ad Beatissimum Patrem & D. N. *VRBANUM VIII.* Supremum in terris Christi Vicarium, felicissime perfunctus, saluus & incolumis rediisti. Viue diu, quàm felicissimè Perillustis & Adm. R. D. & Patrone colendissime, & his indefessis laboribus, & ex charitate in Deum, & in eius Ecclesiam susceptis, quam amplissimam coronam, in illa felicissima æternitate, ad quam aspiras, promerearis. Ex Pœnitentiaria Foxiana, Crac: in Arce, die 30. Mensis Ianuarij, Anno Domini, 1629.

Perillustis & Adm. R. D. *Vestra*

obsequentissimus cliens.

Benedictus Rosparcarius.

Q V Æ S T I O

De Dispositionibus ad gratiam iustificantem.

V Homini adulto post lapsum, ad recuperandam gratiam, necessarii sint aliqui actus, per modum præuiæ dispositionis, quibus diuina gratia præueniente excitatus, & adiutus, liberè non tantum moueatur, & disponat se ad infusionem gratiæ; sed etiam vitam æternam mereatur; nec ne?

C O N C L U S I O I.

Omnibus adultis post lapsum, ad consequendum donum gratiæ gratum facientis, necessarii sunt aliqui actus, ab ipsorum intellectu, & voluntate, liberè elicit.

A ;

COROL.

COROLLARIA.

1. *Actus internus voluntatis, disponens ad gratiam iustificantem, semper presupponit actum intellectus sibi proportionatum.*
2. *Intellectus adiutorio Dei speciali eleuatus, recogitando in amaritudine anime sue, grauitatem, multitudinem, & fediratem, peccatorum; ponderando amissionem eterne beatitudinis, reducit voluntatem à peccato & disponit ad gratiam.*
3. *Voluntatis motus, quibus sequens intellectum recedit à peccato, hi numerantur: odium & detestatio peccati commissi, dolor de peccato cum intentione destruendi illud, & nolle in posterum peccare.*
4. *Voluntatis actus quibus disponitur ad gratiam, propositum melioris vite, & obseruationis mandatorum, desiderium satisfaciendi Deo, spes impetrande à Deo misericordie, timor filialis, quo timemus, ne qua in re Dei maiestatem ledamus.*
5. *Actibus internis voluntatis, & intellectus, regulariter sunt coniuncti actus externi, qui*
per

per exteriores facultates exercentur, & à voluntate imperantur: suntq; signa actuum internorum, non tamen necessaria, ut sunt, fletus, usus cineris, ieiunij, cilicij, &c.

6. Qui non propria voluntate peccatum incur-
runt, & usum rationis non habent, ut sunt
infantes & furiosi, non exigitur ex parte eo-
rum aliqua preparatio ad gratiam.

CONCLUSIO II.

Actus quibus homo liberè se disponit ad gratiam
iustificantem, debent prouenire, ab auxilio Dei spe-
ciali, interius animam mouentis.

COROLLARIA.

1. Actus preparans ad gratiam à Deo est prin-
cipaliter, secundario à libero hominis arbi-
trio. Hinc dicitur, hominis est preparare
animam, & iterum, voluntas hominis à Deo
preparatur. Prouer. 16.
2. Motus liberi arbitrij à Deo moti, in instanti,
vel successiue, causa est quod aliqui subito,
aliqui paulatim disponantur ad gratiam reci-
piendam.
4. Pre-

4. *Preparatio hominis ad gratiam habendam, quæ est simul cum ipsa infusione gratiæ, est perfecta, quæ verò præcedit donū gratiæ gratum facientis, sed tamen est à Deo mouente, imperfecta censenda est.*

5. *Qui magis est preparatus, ex auxilio Dei, ad gratiam habendam, plenior gratiam recipit, hæc ratio vera est, non tamen prima. Prima verò & radicalis ratio, quare unus maiorem habeat gratiam, quàm alius, est Deus: qui diuersimodè sua dona dispensat, ut ex diuersis gradibus, pulchritudo, & perfectio Ecclesiæ consurgat.*

6. *Liberum arbitrium, nullas omnino vires habet, sine auxilio gratiæ, ad bonum supernaturale incipiendum, vel perficiendum.*

CONCLUSIO III.

Veritas est irrefragabilis & diuina, quæ asserit homini præparanti se ad gratiam, per actus fidei, spei, charitatis & poenitentiae, infallibiliter gratiam conferri.

COROL.

COROLLARIA.

1. Preparatio secundum quod est à libero arbitrio, nullam infallibilitatem habet ad gratiae consecutionem, sed secundum quod est à Deo mouente.
2. Ultima dispositio ad gratiam iustificantem, in genere causae materialis antecedit, in genere verò causae formalis, & efficiētis, est effectus eiusdem gratiae.
3. Fides quae est initium & prima radix iustificationis, dum docet Deum esse iudicem iustissimum, & vindicem peccatorum acerrimum, qui gehennam ignis inextinguibilis, peccatoribus obtinatis & impenitentibus, preparauit, est causa disponens ad gratiam.
4. Dilectio Dei, non illa, quae est prior tempore infusione gratiae; sed illa, quae est in eodem instanti cum gratia, est proxima dispositio ad iustitiam recipiendam.
5. Penitentia quae à Deo datur, ad obtinendam vitam eternam, & salutem stabilem in nobis operandam, animamq; viuificandam, habet necessitatem ad consecutionem gratiae gratum facientis.

6. *Spes, dum sperat Deum patrem esse clementissimum & nolle mortem peccatoris, sed ut conuertatur & uiuat, informata charitate, proxime ad infusionem gratie preparat.*

CONCLUSIO IV.

Actus qui proximè & immediatè, hominem disponunt, ad gratiam sanctificantem, sunt meritorij, non gratiæ quæ iam habetur sed gloriæ, quæ nondum habetur.

COROLLARIA.

1. *Dispositiones procedentes etiam ex auxilio gratie, siue sint proximæ, siue remotæ; non merentur de congruo primam gratiam iustificantem propriè loquendo de merito congrui.*
2. *Opera meritoria hominis iusti ut procedunt ex libero eius arbitrio, non habent condignitatem cum vita æterna, sunt tamen meritoria secundum quandam congruitatem; at quatenus procedunt à gratia iustificante, sunt meritoria vite æternæ de condigno.*
3. *Potest quis sibi mereri vitam æternam, & non*

repa-

reparationem post lapsum futurum, sed sola
Dei miseratione, hoc valet obtinere.

4. Bona opera ab existente in peccato mortali,
licet nullo modo sint dispositiones ad gratiam,
conducunt tamen ad euitandum nouum pec-
catum, quando sunt in precepto, & ad ali-
quem habitum virtutis moralis generandum
& ut dent bona terre, cor faciant humile, mi-
nuant tormenta gehenne.
5. Salus hominis non est in potestate eius, tan-
quam in primo inchoante, aut incipiente, sed
tanquam in consentiente liberè & cooperan-
te, supposito auxilio gratie preuenientis.
6. Dispositiones proxime ad gratiam sanctifi-
cantem, ex speciali auxilio Dei prouenien-
tes, etiam precedentia merita, per peccatum
mortificata, viuificant; quibus ex iustitia,
supposita promissione ex misericordia, merces
eterna vite debetur.

Soli Deo Honor & Gloria.

CRACOVIAE,
In Officina Typographica Francisci Casarii,

Soli Deo Honor & Gloria.

GRACOVIA
In Officina Typographica Francisci Gessii.

